

Litteratur

Sheldon og Eleanor Glueck: Family Environment and Delinquency, London 1962. 339 + XVIII sider.

Bogen fortsætter den analyse af materialet fra *Juvenile Delinquency* (1950), som blev påbegyndt i denne og videreført i *Physique and Delinquency* (1956). Der henvises til anmeldelser og artikler i *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab* af Hurwitz, 1951, s. 186 ff., Christie, 1952, s. 366 ff., og Wolf, 1957, s. 425 ff. Endnu et bind, der skal give en samlet bedømmelse af konstitution, personlighed og miljø som kriminalitetsfaktorer, er bebudet. Her analyseres sammenhængen mellem legemstype, de individuelle og socialpsykologiske (socio-kulturelle) variable, som er registreret i denne omfattende undersøgelse. Enkelte synspunkter og resultater fra den hidtidige analyse skal refereres.

Om de (67) individuelle personlighedsejendommeligheder bruges udtrykket træk (trait) og om (42) socialt-psykologiske forhold betegnelsen faktorer.

Signifikante variationer i hyppigheden af individuelle træk blandt legemstyperne i den ikke-kriminelle gruppe betyder, at det pågældende træk i hovedsagen er konstitutionelt orienteret, selv om det kan være fjernet et eller to trin fra generne. Mangel på variation betyder dog ikke nødvendigvis, at trækket i hovedsagen må henføres til socio-kulturelle betingelser; thi der kan meget vel være træk, som hovedsagelig er arvelige, selv om de ikke varierer mellem legemstyperne (f. eks. øjenfarve). Imidlertid sandsynliggør den seneste undersøgelse over familieforholdene den antagelse, at sådanne træk er af social oprindelse.

Man må dog netop tale om en (rimelig) sandsynlighed for, at forekomsten af visse træk mere skyldes indflydelse af medfødte, determinerende, konstitutionelle elementer end omverdensbetingelser. I den henseende er der en forskel på legemstræk og psykiske egenskaber. Fundamentale forskelle i legemsstrukturen afspejler fundamentale forskelle i det fysiologisk-endokrinologiske apparat, som skyder sig ind imellem legemsbygning og psykologiske træk. Når der imidlertid er tale om psykologiske træk, må man mere tænke på udviklingsmuligheder, „potentials“.

I bogens første kapitel gennemgås forekomsten af forskellige individuelle træk blandt ikke-kriminelle. De ikke-konstitutionelt orienterede henføres til følgende hovedgrupper: (1) træk, som ikke varierer mellem legemstyperne og som er uafhængig af eller højst forbunden med en enkelt social faktor; (2) træk, som ikke varierer med legemstyperne, og som er forbundet med to eller flere sociale faktorer.

Der er 5 træk, der i *Physique and Delinquency* er påvist ikke at variere mellem legemstyperne, men som i den foreliggende undersøgelse heller ikke er sammenkoblet med nogen af de 44 sociale faktorer; de kan dog alligevel (ligesom øjenfarven) i alt væsentligt være

af genetisk oprindelse. Det drejer sig om (1) uregelmæssige reflekser, (2) intuition, (3) dårlig overfladekontakt med andre, (4) emotionel labilitet og (5) mangel på selvkontrol.

Følgende træk, der ikke varierer med legemstyperne, er sammenkoblede med én af de nævnte 44 sociale faktorer: 1) dårligt helbred i barndommen, 2) enuresis i den tidlige barndom, 3) umetodisk behandling af problemer, 4) den potentielle kapacitet for objektive interesser (i modsætning til subjektive), 5) trods, 6) ambivalens overfor autoriteter, 7) eventyrlyst, 8) psykopati.

De 5 træk, som ikke er associeret med nogen social faktor, og de 8 træk, som er korreleret med kun én social faktor, antages med undtagelse af 2 (enuresis og ambivalens overfor autoriteter) at være konstitutionelt orienterede.

Anstrengelserne for at få psykopati, der ikke varierer mellem legemstyperne, og som i 1956 blev anset for ikke konstitutionelt orienteret, gjort til et konstitutionelt træk er festlige! Læseren bør ikke snyde sig selv for den korte, men instruktive diskussion på side 31—32.

Analysen fortsættes ad de samme linier i de følgende 2 kapitler, der behandler træk, som ikke varierer mellem legemstyperne, men hænger sammen med to eller flere sociale faktorer. Det drejer sig om 43 træk, som ifølge *Physique and Delinquency* ikke varierer mellem legemstyperne.

De undersøgte træk opdeles til slut i følgende hovedgrupper: (1) konstitutionelle træk, (2) sandsynligt konstitutionelle træk, (3) konstitutionelt og socialt betingede træk, (4) socialt betingede træk og (5) træk, hvor sammenhængen er uklar.

1. Konstitutionelle træk.

Konstitutionelle træk er træk, som i *Physique and Delinquency* ikke fandtes at variere mellem legemstyperne, og som ifølge nærværende undersøgelse ikke er associeret med nogen social faktor, *eller* dog kun een enkelt *eller* i meget få tilfælde to „omverdens-påvirkninger“. Listen ses nedenfor, idet tallene foran refererer til bogen, medens de i parentes anførte tal angiver antallet af tilkoblede sociale faktorer. 6) Cyanosis (2). 8) Tremors (0). 9) Genital Underdevelopment (1). 10) Strength of Hand Grip (5). 21) Social Assertiveness (1). 23) Marked Submissiveness to Authority (2). 31) Fear of Failure and Defeat (1). 47) Vivacity (1). 51) Sensitivity (2). 57) Emotional Instability (4). 58) Aestheticism (11). 59) Sensuousness (0). 54) Emotional Conflicts (5).

Det ses, at antallet af faktorer, der her maksimalt skulle være to, ikke svarer til antallet af „påvirkninger“. Æstetisme (impulse for the more refined, discriminating, and artistic), der forekommer hyppigere blandt ikke-kriminelle end blandt kriminelle, er korreleret med 11 socialpsykologiske faktorer, hvor iblandt renlighed og orden i hjemmet, planmæssighed i økonomien og husholdningen, familiens

selvrespekt og barnets fritidsbeskæftigelse; men deres sammenhæng med æsteticisme er uden undtagelse betegnet som „not clear“. Vurderingen af denne sammenhæng beror på forfatternes subjektive skøn. Mange vil utvivlsomt finde deres argumentation krampagtig.

2. Sandsynligt konstitutionelle træk.

Til denne gruppe henføres træk, som ifølge *Physique and Delinquency* ikke varierer med legemstyperne, og som i nærværende undersøgelse ikke er påvist at hænge sammen med nogen socialfaktor *eller* dog kun med een *eller* (hvor der er tale om flere) sammenkoblet på en sådan måde, at forfatterne ikke antager, at den sociale faktor har haft nogen betydning for de pågældende individuelle træks udvikling. Listen ser således ud: 1) Poor Health in Infancy (1). 4) Enuresis in Early Childhood (1). 5) Irregular Reflexes (0). 7) Dermographia (7). 16) Intuition (0). 19) Unmethodical Approach to Problems (1). 20) Potential Capacity for Objective Interests (1). 22) Defiance (1). 24) Ambivalence to Authority (1). 33) Poor Surface Contact with Others (0). 45) Emotional Lability (0). 46) Lack of Self-Control (0). 54) Stubbornness (2). 55) Adventurousness (1). 67) Psychopathy (1).

3. Konstitutionelt og socialt betingede træk.

Her finder vi træk, der forekommer med forskellig hyppighed i de fire legemstyper, hvorfor man skulle forvente, at de var overvejende konstitutionelle; i nærværende undersøgelse er de imidlertid fundet at hænge sammen med tre eller flere sociale faktorer på en sådan måde, at man må antage, at også de sociale faktorer spiller en vis rolle. Det drejer sig om følgende: 17) Tendency to Phantasy (5). 36) Destructiveness (8). 39) Marked Dependence on Others (5). 43) Masochistic Trends (7). 44) Destructive-Sadistic Trends (9). 53) Feeling of Inadequacy (3). 56) Uninhibited Motor Responses to Stimuli (4). 60) Acquisitiveness (3). 61) Unconventionality (7). 64) Impracticality (10).

4. Socialt betingede træk.

I denne gruppe findes der træk, som ikke (tidligere i den undersøgelse) er fundet at variere indenfor legemstyperne, men som nu viser sig at hænge sammen med 3 eller flere sociale faktorer på en sådan måde, at faktoren må antages at have bidraget til udformningen af det pågældende træk. Listen ser således ud: 11) Low Verbal Intelligence (3). 12) High Performance Intelligence (3). 13) Originality (4). 15) Poor Power of Observation (3). 18) Common Sense (3). 25) Enhanced Feeling of Insecurity (6). 26) Marked Feeling of Not Being Wanted or Loved (3). 27) Feeling of Not Being Taken Care of (17). 28) Marked Feeling of Not Being Taken Seriously (6). 29) Feeling of Helplessness (10). 32) Feeling of Resentment (3). 34) Hostility (8). 35) Marked Suspiciousness (5). 37) Feeling of Isolation (6). 40) Feeling

of Being Able to Manage Own Life (4). 42) Receptive Trends (5). 48) Compulsory Trends (8). 49) Preponderance of Extroversive Trends (3). 50) Preponderance of Introversive Trends (5). 62) Lack of Self-Criticism (3). 63) Conscientiousness (9). 66) Neuroticism (4).

5. *Træk, hvor sammenhængen er uklar.*

Træk, der ikke varierer med legemstypen, men som viser sig at hænge sammen med kun 2 sociale faktorer på en sådan måde, at man må antage, at faktoren kan have bidraget til udformningen af det pågældende træk. Hvorvidt sådanne træk kommer nærmest til den konstitutionelle eller den sociokulturelle ende af det biosociologiske continuum, er uklart. Trækkene er følgende: 3) Extreme Restlessness in Early Childhood (8). 14) Banality (4). 30) Feeling of Not Being Appreciated (2). 38) Defensive Attitude (2). 41) Narcissistic Trends (2). 52) Suggestibility (3).

Hele dette materiale er iflg. forfatterne vurderet således: man må gå ud fra, at jo større antallet af de med et træk korrelerede sociale faktorer er, desto mere sandsynligt er det, at trækket kan henføres til omverdens indflydelse, snarere end til medfødte, konstitutionelle (evt. genetiske) påvirkninger. Det beklages, at der ikke findes andre kriterier at bygge på, og navnlig at man ikke er i stand til at afveje den indflydelse, de enkelte faktorer udøver.

Imidlertid viser det sig gang på gang (jfr. den foran givne oversigt), at det ikke er antallet af de med et træk sammenkoblede sociale faktorer, der er afgørende for konklusionen. I virkeligheden bygges der lige så ofte på formodninger om trækkenes sammenhæng med bestemte faktorer, eller endnu mere almindelige common sense betragtninger, der ikke bygger på undersøgelsen.

I bogens anden del behandles forholdet mellem familieforhold, individuelle træk og kriminalitet. Af 41 sociale faktorer, som hænger sammen med kriminalitet, er der 11, som ikke ses at bidrage til formningen af nogen af de 54 personlighedstræk, som er sammenkoblet med kriminaliteten. Derfor må man om disse træk antage, at deres indflydelse med hensyn til kriminalitet ikke kan ske gennem en påvirkning af personligheden. De nævnte 11 træk er: faderens kriminalitet, familiens økonomiske afhængighed, faderens dårlige arbejdsvaner, mangel på kulturel baggrund i hjemmet, opdragelse hos forældresubstitutter, faderens eller moderens legemlige afstraffelse af drengen, trusler eller udskælden af drengen fra moderens side, fjendskab hos drengen overfor fader og/eller moder, og det at faderen ikke kan accepteres som forbilledet. Selv om man kan forestille sig, at nogle af disse træk kan udøve en direkte kriminogen virkning, forekommer det overraskende, at de generelt frakendes enhver indflydelse på personligheden. For læseren er det umuligt at se, om det ejendommelige resultat skyldes alvorlige mangler ved grundmaterialet, en alt for me-

kanisk anvendelse af en i og for sig frugtbar statistisk metode eller en — i hvert fald til dette formål — bristfærdig statistisk metode.

Den herefter følgende gennemgang karakteriseres af forfatterne som en overgang fra en almindelig eklekticisme til en disciplineret eklekticisme. Det disciplinerede består, så vidt man kan se, i, at gennemgangen er systematisk, og — måske navnlig — at interkorrelationer med andre træk og faktorer i beskedent omfang tages med i undersøgelsen.

Der skal ikke her gives en oversigt over samtlige faktorer og resultaterne af analysen. Den interesserede henvises til bogen. Hovedkonklusionen er følgende: undersøgelsen har vist, at familiemiljøet spiller en *selektiv* rolle for børnekriminalitet, det vil sige, at børn med visse karaktertræk med meget større sandsynlighed bliver lovovertrædere, når de opdrages i et ugunstigt familiemiljø, end hvis de opdrages i en mindre skadelig atmosfære.

Bogen afsluttes med et kapitel, hvor man prøver på at drage de praktiske, terapeutiske konsekvenser af undersøgelsens resultater. Det indeholder i hovedsagen en række betragtninger, der ikke alle kan udledes af undersøgelsen.

Forfatterne mener på basis af en indgående statistisk analyse af en række data fra hovedundersøgelsen, som ikke tidligere har været bearbejdet, at kunne drage konklusioner om, hvilken rolle familief forholdene spiller for kriminalitet. Den statistiske metode, der er anvendt, er ikke beskrevet på en sådan måde, at det er muligt at vurdere dens betydning for den foreliggende undersøgelse. Umiddelbart ser det ud til, at den er anvendt på en mekanisk måde og har medført beregningen af nogle signifikansværdier, der i første omgang behandles lige så mekanisk. Oven på det statistiske fundament har man lagt nogle lag mer eller mindre velfunderede common sense ræsonnementer, ofte af en sådan karakter, at man lige så godt kunne have konkluderet modsat. Dette giver et vist indtryk af Glueck'ernes almindelige syn på en række forskellige kriminalitetsfaktorer, hvilket ikke er uden interesse. Men bogen virker ikke som et overbevisende resultat af en empirisk undersøgelse.

Karl O. Christiansen.

Das Dänische Strafgesetzbuch. Übersetzt, eingeleitet und mit Anmerkungen versehen von *Franz Marcus*. Sammlung Ausserdeutscher Strafgesetzbücher in deutscher Übersetzung Nr. 84. Walter de Gruyter & Co., Berlin, 1964. 84 sider.

Et meget nyttigt udslag af interessen for sammenlignende straffetretlige og kriminalpolitiske studier er de mange tyske, engelske og franske straffelovsoversættelser som fremkommer i disse år. Det nyeste initiativ er den amerikanske serie af „Foreign Penal Codes“; det ældste og mest udholdende foretagende er den tyske „Sammlung Ausserdeutscher Strafgesetzbücher“. Uundgåeligt forældes disse oversæt-

telser mere eller mindre gennem ny lovgivning, og det er et særsyn når den danske straffelov — som det nu er sket — udsendes i en åjourført tysk udgave kun 9 år efter at den sidst fremkom. Nu som dengang er det Dr. jur. *Franz Marcus*, der står for udgaven, og en bedre kombination af faglige og sproglige forudsætninger end hos denne udgiver kan ikke tænkes. Det er et stort aktiv for dansk strafferet at blive præsenteret for et tysk publikum gennem dr. Marcus' fremstillinger i tyske samleværker og tidsskrifter og gennem denne lovudgave. Loven er ukommenteret, men udgiveren har dog tilføjet et antal fodnoter, i hvilke han bl. a. giver korte sproglige anmærkninger for at lade tysksprogede læsere få en så præcis forestilling som muligt om grundtextens ordvalg.

Knud Waaben.

C. Downing Tait, jr. and Emory F. Hodges, jr.: Delinquents, their Families and the Community. Springfield 1962, 199 + XVII sider.

Bogen omhandler et projekt vedr. kriminalitetsforebyggelse gennemført ved et samarbejde mellem skole og ungdomsmyndigheder m. v. i Washington, D.C. Hovedformålet var at undersøge, hvilke særlige foranstaltninger der var brug for i offentlige skoler, og i denne sammenhæng også at studere virkningen af sådanne hjælpeforanstaltninger på ungdomskriminaliteten (delinquency). Materialet kom til at bestå af børn, som ifølge lærerne trængte til hjælp, idet de fleste af dem havde alvorlige adfærdsproblemer. På et meget tidligt tidspunkt skiftedes målet fra at være et bredt mental-health-program til at være en undersøgelse og behandling af „potentiell ungdomskriminalitet“. For at gennemføre programmet var det nødvendigt at identificere de truede børn og behandle dem med det formål at forhindre eller reducere senere kriminalitet.

Grundlaget for identifikation af de unge potentielle *lovovertrædere* blandt børn med tilpasningsvanskeligheder var Gluecks metode, beskrevet i *Unraveling Juvenile Delinquency*. Efter det første år var resultaterne opmuntrende, men en 3 år senere gennemført follow-up undersøgelse viste ikke særlig effekt. Forklaringen herpå formodedes at være, at for mange af børnene kommer fra familier, der gennem lange tider havde været et alvorligt problem for samfundet, kendt af en række sociale institutioner gennem en årrække. Traditionelt gennemførte metoder kom her til kort, og bogen munder ud i et forslag om en ny form for familiebehandling.

En „potential delinquent“ defineres som et barn, der har en Glueckscore på mere end 250. Udtrykket prædelinquent foretrakkes af forfatterne for „potential delinquent“. Afgørende er det, at børn og unge i materialet ikke primært blev udvalgt ved hjælp af en test; de havde alle haft skoleproblemer af en eller anden art og var udpeget af lærerne. Der blev lagt stor vægt på, at arbejdet startede på dette forholdsvis

tidlige tidspunkt, hvilket skulle give bedre muligheder for behandling. Endelig understreges det, at børn med skoleproblemer allerede i en vis forstand er „kriminelle“, i det mindste en miniature, idet deres antisociale handlinger er rettet mod skolesamfundet i stedet for mod de voksnes samfund.

Efter prædiktionsundersøgelsen klassificeredes børnene i en behandlingsgruppe og en gruppe, der ikke blev behandlet. De to sidstnævnte grupper blev matchet med hensyn til alder, køn, race og sandsynlighed for kriminalitet på basis af Gluecks score. Man prøvede også på at vurdere deres egnethed for behandling på basis af en skala, opstillet af Healy og Bronner (se side 34).

Den første efterundersøgelse, der blev foretaget i 1956, da projektet havde løbet ca. 1 år, blev udført ved, at lærerne blev anmodet om at skønne over børnenes adfærdsproblemer som værende større, mindre eller uforandrede, sammenlignet med det tidspunkt, hvor de blev henvist til klinikken. Resultaterne var opmuntrende. En efterundersøgelse i 1958, hvor man udoover lærernes oplysninger om adfærd i skolen også indhentede oplysninger fra politiet og ungdomsdomstolene, viste, at behandlingen næppe havde været af betydning med henblik på fremtidig kriminalitet, idet kriminaliteten var lidt større i den behandlede end i den ubehandlede gruppe.

Den nærmere analyse af materialet rokkede ikke ved dette forhold. Børnene stammede fra et område, der havde den højeste kriminalitets-hyppighed i samtlige 14 politidistrikter i Washington. Herudover var der i det samme kvarter en lang række andre symptomer på socialpatologiske forhold. Det var et gammelt slumkvarter, og det havde en høj koncentration af „last“. Iøvrigt havde det den laveste indkomst pr. indbygger, og befolkningen havde også større understøttelsesbehov end de andre kvarterer. I skolerne var der større skiften end i de andre kvarterer: 90 % af de børn, der gik i skole i 1957—58 i hele Washington, var stadig i den samme skole efter slutningen af første semester, men i en af de skoler, hvorfra projektet fik sine elever, var procenttallet 83,2. Forældrene havde en dårligere uddannelse, og den gennemsnitlige mødeprocent i skolen var den laveste i byen.

Som et hovedresultat af undersøgelsen understreges det, at det er familien, der kommer i centrum, fordi det er i familien, samfundet og individet først mødes, og det er her, individets interaktion med samfundet først og mest fundamentalt præges (receive the first and some of the most basic patterning).

Problemfamilien karakteriseres således: Faderen kan være en flere gange straffet sociopat eller en alkoholiker, som tegner pornografiske billeder af sin steddatter. Moderen kan være prostitueret eller narkoman, som groft forsømmer eller forlader sine børn. Ikke sjældent er begge forældrene psykotiske, mentalt defekte, epileptikere eller psykopater. Kort sagt en psykiatrisk undersøgelse ville afsløre en broget mangfoldighed af afvigelser i psykopatologisk retning.

Familielivet er præget af stridigheder, rømminger og udnyttelse af

de svagere. Børneopdragelsen er enten ligegyldig eller planløst tyranniserende. Mange af børnene er illegitime og mange uønskede. Økonomisk hører familierne ofte til på „socialkontorklientellet“; klarer de sig selv, får de deres indtægter fra illegale kilder. De er velkendte af politi og domstole. De kan ikke behandles ambulantly. „Just as psychologically disabled individuals at times cannot function in the open community so it is, we believe, with socially disabled families“.

I slutningen af bogen diskuteres principielle spørgsmål vedr. en vidtgående familiebehandling. Kan man tillade sig så dybtgående indgreb overfor individ og familie? Strider det ikke mod fundamentale demokratiske frihedsprincipper, retten til at gå i hundene eller til bunds — hvad man nu foretrækker? Ikke blot at ville bestemme, hvor folk skal bo — det virker vel ikke så chokerende i efterkrigsårenes Danmark — men også drastisk og ganske hårdhændet at ville gribe ind i deres daglige tilværelse — er det ikke at gå for vidt?

Man kan naturligvis lave det på frivillig basis, men så får man ikke de familier, der har de største sociale problemer. Man kan smugle tvangen ind ved at stille opholdet i et sådant samfund som betingelse for den økonomiske hjælp, der næsten altid er brug for — og det er sådan noget, man tænker sig i USA. I Holland sker der anbringelse i lignende resocialiseringslejre på beslutning af socialministeren efter indstilling af et mentalthygienisk arbejdsteam bestående af en psykiater, en pædagog, en socialrådgiver og en sociolog.

Bogens forfatter forsvarer deres idé omtrent således: Formålet er at få de socialt stærkt handicappede familier rehabiliteret, så de sættes i stand til at tage ansvaret for deres egen tilværelse. Det er helt analogt med rehabiliteringsarbejdet med invalider: man ønsker at lære den lamme at gå, men vil ikke bestemme, hvordan han skal gå, endsige hvor han skal gå hen. Naturligvis har man ret til at behandle familier, der ikke kan klare sig selv, og det er ikke blot en ret — det er en pligt overfor skatteborgerne. Spørgsmålet er ikke, om man kan forsvare at lade det offentlige blande sig i disse familiers tilværelse, for det gør man allerede. Løsningen af deres problemer kræver uhyre anstrengelser og udgifter. Spørgsmålet er simpelthen: Hvordan skal man på længere sigt løse en samfundsopgave, der i et demokratisk samfund er af central betydning, på den bedst mulige måde? Hvilken teknik er den bedste?

Karl O. Christiansen.

C. H. S. Jayewardene och H. Ranasinghe: Criminal Homicide in the Southern Province. The Colombo Apothecaries' Co., Colombo. 3 s.

Boken behandlar brottsligheten mot liv under 1960 i en del av Ceylon. Den utgör en provundersökning för en kommande större forskningsuppgift, som skall gälla hela landet.

Författarna, som båda äro läkare, föreläsa vid University of Ceylon, den förre i kriminologi och den senare i rättsmedicin. Jayeward-

dene har dessutom 1960 tagit en amerikansk Ph. D. examen med avhandlingen „Criminal Homicide; A Study in Culture Conflict“ vid University of Pennsylvania. Han behandlar däri särskilt skillnaden mellan de olika etniska grupperna på Ceylon, främst familjer och singaleser, med utgångspunkt från Veli Verkkos forskningar. Som kriminolog är han närmast lärjunge till Thorsten Sellin och Marvin Wolfgang.

Materialet till den nu föreliggande undersökningen har hämtats dels från polisens akter och dels från dödsorsaksstatistiken. Det omfattar 88 fall. Efter en inledande redogörelse för gällande straffrättslig lagstiftning om brott mot liv samt för förundersöknings- och rättegångsförfarandet innehåller boken fem avdelningar, nämligen platsen, tiden, förövarens och offrets person, vapnet och motivet. Beträffande platsen och tiden är intet särskilt att nämna. När det gäller förhållandet mellan offret och förövaren kan nämnas att 25 % av fallen voro inom samma familj, 55,8 % grannar och 6,9 % bekanta. Inom familjen var den farligaste relationen mellan ingifta personer, särskilt svågrar. När det gäller de berörda personernas föregående, visar det sig att 84,9 % av förövarna, men endast 62,6 % av offren betecknas som normala, och att andelen tidigare straffade är 6,2 % för de förra och 12,1 % för de senare. Detta överensstämmer alltså med Wolfgangs undersökning från Philadelphia i det avseendet att offret för ett brott mot liv varken behöver vara anmärkningsfri i sin föregående tillvaro eller i den nu aktuella relationen.

Beträffande metoden för brottet var användning av skärande vapen vanligast med 53,6 % mot 26,9 % för trubbigt våld och 14,8 % genom skjutning.

I de föregående delarna av boken ha författarna främst använt enkla metoder att förteckna fakta utan teorier, men försök till sociologisk tolkning förekomma beträffande den sociala situationen kring gärningen. Denna sammanfattas så att den kännetecknas av konstant konflikt, i sin tur sammanhängande med landets snabbt ändrade levnadsförhållanden, att samhällets åtgärder för att lösa konflikter äro otillräckliga och att brott mot liv betraktas som en tillåten lösning på en konfliktsituation.

Boken ger en intressant överblick över brotten mot liv i ett från våra förhållanden helt skilt samhälle, som dock snabbt håller på att ändra karaktär.

I företalet, där författarna nämna alla de personer som medverkat till undersökningen, förekomma åtskilliga portugisiska namn, tydligen ett minne av den tid då Ceylon var en portugisisk koloni.

Klas Lithner.

NYUDKOMMEN LITTERATUR

- Bestemmelser om Fængselsvesenet 1963.* Utg. av Fængselsstyret. Oslo 1964. 143 s.
- Buhl, Jon Palle m. fl.: Lovovertræderen og Samfundet.* Søndagsuniversitetet. Munksgaard. Kbhvn. 1964. 78 s.
- Jersild, Jens: De Pædofile.* With summaries in English. Nyt Nordisk Forlag — Arnold Busck. Kbhvn. 1964. 224 s.
- Kriminalstatistik 1961.* Statistiske Meddelelser 1963. Kbhvn. 1964. 51 s.
- Langelüddeke, A.: Die Entmannung von Sittlichkeits Verbrechen.* Walter de Gruyter & Co., Berlin 1963. 240 s.
- Lunden, Walter A.: Statistics on Delinquents and Delinquency.* Charles C. Thomas Publ. Springfield, Ill. 1964. 304 s.
- Mays, John Barron: Crime and the Social Structure.* Faber & Faber. London 1963. 256 s.
- Retslægerådets Årsberetning 1962.* Kbhvn. 1963. 103 s.
- Statistisk Årbog 1963—64.* Kbhvn. 1964. 544 s.
- Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge.* 9. udg. Gads Forlag. Kbhvn. 1964. 430 s.

